

General Instructions:

- The question paper is printed in 5 pages and has 56 questions.
- The question paper is in two parts,section A-objective questions and section B- subjective questions
- All questions are compulsory.

Section-A

I. Choose the correct option:

10X1M=10M

1. The process that is used in separating grain from stalk is
a.threshing   b.winnowing   c.sieving   d.churning.
2. Which of the following can dissolve in water?
a.kerosene   b.groundnut oil.   c.glycerin   d.mustard oil.
3. It is important to consume diet with adequate amount of vitamins because
a.They provide energy to the body
b.They protect the body against diseases
c.They promote proper growth of the body
d.They help in eliminating waste from the body
4. From the given list, which pair of objects could be made of plastic
A.Tooth brush   B.Saree   C.Spectacles   D.Buckets   E.Frying pan
a.A and E   b.B and C   c.B and E   d.D and E
5. The presence of which of these components in air varies from place to place.
a. oxygen   b. nitrogen   c. carbon dioxide   d.water vapour
6. Which of the following terms constitute the female part of the flower?
a.sepals,petals and stamen   b.stigma,style and ovary
c. ovary,style and stamen   d. ovary,stamen and stigma

7. Components of air, which are harmful to living organisms are
 a. dust and water vapour   b. nitrogen and carbon dioxide
 c. carbon dioxide and oxygen   d. dust and smoke
8. Anemia occurs due to.
 a. overeating of carbohydrates and fats
 b. deficiency of vitamins and proteins
 c. not eating enough iron rich food
 d. not eating enough iodine sources
9. **Assertion (A):** In ancient times bullock cart was used as a means of transport.
Reason (R): Aeroplanes were developed only in 1800 AD.
 a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
 b. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
 c. A is true but R is false.
 d. A is false but R is true
10. **Assertion (A):** Roots are plant structures that always grow below the soil.
Reason (R): Roots absorb water and minerals from the soil.
 a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
 b. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
 c. A is true but R is false.
 d. A is false but R is true

II. Fill in the blanks:

10X1M=10M

11. The small bead like structures present inside the ovary are _____.
12. The solid left behind after filtration is called _____.
13. The layer of air around the earth is known as _____.
14. Shiny appearance of materials is termed as _____.
15. A set of standard units of measurement now used is _____.
16. Foods rich in proteins are known as _____.
17. The striker in the game of carrom moves in _____ motion.
18. The materials which are difficult to compress are known as _____.
19. Deficiency disease in bones making it become soft and bent is _____.
20. The process of conversion of water into its vapour form is called _____.

III. Match the following:**5X1M=5M**

	Column A		Column B
21.	Unwanted plants	a.	Herb
22.	Pumpkin plant	b.	Climber
23.	Money plant	c.	Shrub
24.	Banana plant	d.	Creeper
25.	China rose plant	e.	Weeds
		f.	Tree

IV. Give an example for the following:**5X1M=5M**

- 26. Transparent object.
- 27. Periodic motion.
- 28. Sieving process
- 29. Deficiency disease caused by vitamins only.
- 30. Uses of air.

V. In each sentence, the underlined word is incorrect, write the correct word for each of the following:**5X1M=5M**

- 31. Root usually has a petiole and lamina.
- 32. The major component of air is carbon dioxide.
- 33. Proteins and fats mainly provide energy to our body.
- 34. Motion in straight line is called as curvilinear motion.
- 35. A mixture of small stones and rice grains can be separated by magnetic separation.

VI. Answer the following questions in one word or a sentence:**5X1M=5M**

- 36. Which nutrient is detected from starch test?
- 37. What is fortification of food?
- 38. Define opaque objects .
- 39. 1 decade=_____ years
- 40. In which tree do prop roots are seen?

Section-B

VII. Answer the following questions in two sentences : 5X2M=10M

41. Food is called fuel for living organisms. Justify your answer with any two reasons?
42. Describe an activity to show that air supports burning .
43. The distance between Swati's home and her school is 5km. Express this distance into meter and centimeter.
44. Differentiate between parallel and reticulate venation with an example for each .
45. Why do we need to separate different components of a mixture? Give an example.

VIII. Give reasons for the following:

3X2M=6M

46. Breathing through your mouth could be dangerous.
47. During an incident of fire, one is advised to wrap a woollen blanket over the burning object.
48. Materials can be grouped on the basis of similarities or differences in their properties.

IX. Answer the following questions in detail :

5X3M=15 M

49. Explain the composition of air with help of labelled diagram.
50. How would you obtain clear water from a sample of muddy water?
51. Write the similarities and the difference between the motion of a bicycle and a ceiling fan that has been switched on.
52. a. Discuss the solubility of gases in water.
b. How is oxygen gas dissolved in water helpful to aquatic animals?
53. a. Draw a neat labelled diagram of hibiscus flower.
b. What is pollination?

X.Think and answer:

3X3M=9M

54. Paheli doesn't like drinking milk and avoids other dairy products.

a.Why are dairy products important for Paheli's growth and development? **(1M)**

b.What nutrients do dairy products provide, and what are their benefits? **(1M)**

c. What are some other sources of these nutrients if Paheli doesn't like dairy products? **(1M)**

55. Boojho and Paheli were measuring the length of the classroom using handspan.By that time Boojho's Science teacher came and suggested them to use a measuring tape for fair result.Boojho happily finished measuring and tabulated his readings using measuring tape.

a.Define hanspan? **(1M)**

b.Why did the teacher ask them to use a measuring tape? Mention two reasons. **(1M)**

c. What values of Boojho is shown here. **(1M)**

56. Both Sarika and Mohan were asked to make a salt solution.Sarika was given a teaspoon full of salt and half glass of water.Whereas Mohan was given twenty teaspoons full of salt and half glass of water.

a.How do they prepare a salt solution? **(1M)**

b. Who would be able to make a saturated solutions? **(1M)**

c.Define saturated solution? **(1M)**

16/12
24/12

JINDAL VIDYA MANDIR, JSW HILL SIDE TOWNSHIP
Term-I Examination (2024-25)
Set- A

Class: VI

Subject: Social Science

Max. Marks: 80

Duration: 3 Hrs.

General Instructions:

- i. Question paper comprises six sections – A, B, C, D, E and F. There are 55 questions in the question paper. All questions are compulsory.
- ii. Section A –(Objective) Question no 1 to 40 are MCQs of 1 mark each.
- iii. Section B – Question no 41 to 44 are very short type questions, carrying 2 marks each.
Answer to each question should not exceed 40 words.
- iv. Section-C -Question no 45 to 47 are short answer type questions, carrying 3 marks each.
Answer to each question should not exceed 60 words.
- v. Section-D- Question no 48 to 49 are long answer type questions, carrying 5 marks each.
Answer to each question should not exceed 120 words.
- vi. Section-E – Question no 50 to 51 are case based questions with three sub questions and are of 4 marks each.
- vii. Section-F- Question no 52 to 56 is map based, carrying 5 marks with two parts, 52 from History and SPL (2 marks) and 53 to 55 from History and SPL (3 marks)
- viii. There is no overall choice in the question paper. However, an internal choice has been provided in few questions. Only one of the choices in such questions must be attempted. In addition to this, separate instructions are given with each section and question, wherever necessary.

SECTION A

I. Choose the correct option from the following multiple-choice questions.

1x8=8

1. The annual movement of the Earth round the Sun is called _____.
(a) rotation (b) revolution (c) orbit (d) inclination
2. In India, the government is elected for a period of _____.
(a) two years (b) four years (c) five years (d) six years
3. Man became a food -producer from a food-gatherer during which age?
(a) Palaeolithic age (b) Mesolithic age (c) Neolithic age (d) Modern age
4. Sanskrit is a part of a family of languages which is known as _____.
(a) Indo-Dravidian (b) Indo-European (c) Indo-Russian (d) Indo-China

5. Who were the two powerful rulers of Magadha?

- (a) Ajatasatru & Alexander
- (b) Bimbisara & Ajatasatru
- (c) Alexander & Bimbisara
- (d) Ajatasatru & Ashoka

6. When people act on their prejudices or stereotypes, it gives birth to _____.

- (a) discrimination
- (b) equality
- (c) inequality
- (d) both a & b

7. The Harappan script is _____.

- (a) Alphabetical
- (b) Pictographic
- (c) both a & b
- (d) none of these

8. A country's customs, religions, arts, and history constitute its _____.

- (a) culture
- (b) diversity
- (c) tradition
- (d) constitution

II. Match the contents of column-A with that of column-B.

1 × 5 = 5

	Column I		Column II
9	Jallianwala Bagh Massacre	A	Paiyampalli
10	Black gram	B	Mohenjodaro
11	Prime Meridian	C	Norway
12	Great Granary	D	13 April, 1919
13	Land of Midnight Sun	E	Greenwich

III. Fill in the blanks with the appropriate word.

1 × 8 = 8

- 14. Manuscripts were preserved in _____.
- 15. _____ was a famous astronomer of ancient India.
- 16. _____ is the highest judiciary in our country.
- 17. The major source for the study of history of the Vedic people is _____.
- 18. The Apostle of Christ _____ came to India and began Christianity.
- 19. Hunsgi is famous for _____.
- 20. The government refers dalit as _____.
- 21. The invention of wheel was an important discovery of _____ age.

IV. There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below:

1 × 5 = 5

22. **Assertion:** In India before independence, only a small minority was allowed to vote.

Reason: All adults having the right to vote is known as the Universal adult franchise.

- a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
- b. Both A and R true but R is not the correct explanation of A.
- c. A is true but R is false.
- d. A is false but R is true.

23. **Assertion:** Vajji, another powerful kingdom was ruled by a different form of government as opposed to that of Magadha.

Reason: This different form of government was known as Gana or Sangha. In this, there were not one, but many rulers.

- a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R true but R is not the correct explanation of A
- c. A is true but R is false
- d. A is false but R is true

24. **Assertion:** The axis of the Earth is a manmade physical line.

Reason: The axis of earth makes an angle of 66 and a half degrees with its orbital plane.

- a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R true but R is not the correct explanation of A
- c. A is true but R is false
- d. A is false but R is true

25. **Assertion:** Slavery system was well in prevalence during the Vedic age.

Reason: People who composed the hymns described themselves as 'Dasyus' and called their opponents 'Aryas'.

- a. Both A and R are false and R is not the correct explanation of A
- b. Both A and R true but R is not the correct explanation of A
- c. A is true but R is true
- d. A is false but R is true

26. **Assertion:** Only one side of the moon is visible to the people of earth.

Reason: The moon revolves around the earth in about 27 days. It takes the same time to complete one spin.

- a. Both A and R are true and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R true but R is not the correct explanation of A
- c. A is true but R is false
- d. A is false but R is true

V. Define the following.

1× 6 =6

27. archaeology:

28. Constitution:

29. Circle of illumination:

30. Janapadas:

31. Apartheid:

32. Globe:

VI. Brain Boosters: True or False

1x5=5

33. Consider the following statements about artefacts as a source of history and identify the incorrect one.

- a. Artefacts are studied by archaeologists.
- b. Artefacts can tell us about the religious literary works written in the past.
- c. Artefacts include humans and animals' bones and the remains of the past.
- d. Artefacts can tell us about the religious practices of people in the past.

34. Why was the local time of the meridian $82^{\circ}30'E$, taken as the Indian Standard Time? Identify the correct statement from the following options.

- a. This meridian passes through Delhi.
- b. The Sun shines directly over this meridian every day at noon.
- c. The local time of a particular place is determined by the mid-day sun.
- d. To avoid the confusion caused by different places with in a country follow the Standard time.

35. Which one of the following statements correctly describes patriarchy?

- a. The oldest male is the head of the family.
- b. The girls are given more importance in the society.
- c. Boys and girls go to school.
- d. Men and women take part in the religious functions.

36. Which of the following statement incorrectly explains "why life is not possible on the Moon"?

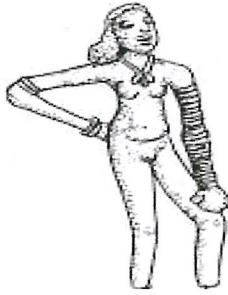
- a. The moon has a very cold temperature.
- b. The moon has its own light.
- c. The moon has no air on it.
- d. The moon has an uneven, rocky surface.

37. Which of the following statements concerning Kerala is correct?

- a. It is in the north-west of India.
- b. It is famous for pashmina wool.
- c. Ibn Battuta visited Kerala seven hundred years ago and wrote a travelogue on Kerala.
- d. Kathakali and Kuchipudi are classical dances of Kerala.

VII. Answer the following questions with the help of clues given in the form of pictures.

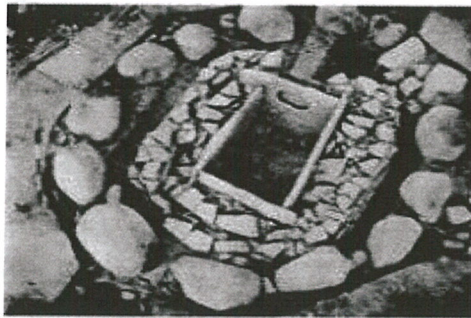
1x3=3

38. One of the best known artefacts of The Indus Valley, bronze figure of dancing girl is found at _____.

39. Identify the structure. List one of its characteristic features.

40. What do these boulders signify in the Vedic period?

SECTION B

VIII. Very short answer-based questions (30-40 words)

2 × 4 = 8

41. Why Frigid Zones are very cold?
42. Which gods were worshipped by the Harappans?
43. What is an equinox?
44. Distinguish between the term 'prejudice' and 'stereotype'.

SECTION C

IX. Short answer based questions (60 - 80 words).

3 × 3 =9

45. Describe the temperate zones of the Earth with the help of a diagram.
46. Write a brief note on Dholavira and Lothal.
47. In what ways was the Vajji sangha different from the other Mahajanapadas. List at least three differences.

Or

Distinguish between monarchy and democracy.

SECTION D

X. Long answers-based questions (100-120 words).

2x5=10

48. How do burials help in understanding social differences?

Or

Discuss the varna system, which was made by the priests.

49. Write down some words originated from 'Geo' or 'Ge'.

Or

Examine the reasons for the decline of the Indus valley Civilisation.

SECTION-E

XI. Case based questions

2 × 4 =8

50. Read the source given below and answer the question that follows:

On 21st June, the Northern Hemisphere is tilted towards the sun. The rays of the sun fall directly on the tropic of cancer. As a result, these areas receive more heat. The areas near the poles receive less heat as the rays of the sun are slanting. The North Pole is inclined towards the sun and the places beyond the Arctic Circle experience continuous daylight for about six months. Since a large portion of the Northern Hemisphere is getting light from the sun, it is summer in the regions north of the equator. The longest day and the shortest night at these places occur on 21st June. At this time in the Southern Hemisphere all these conditions are reversed. It is winter season there. The nights are longer than the days. This position of the earth is called the summer solstice.

- i. Why does the area around the Tropic of Cancer receive more heat? 1M
ii. When does the longest day and the shortest night occur? 1M
iii. What is summer Solstice? 2 M

51. Read the source given below and answer the following questions:

A democratic government can be understood as a representative government where people elect their representatives through periodic elections. These representatives in turn meet and make decisions to serve the interest of the entire population. A democratic government allows a Universal Adult Franchise to its citizens. However, in the earliest forms, government allowed only men to vote. Gandhiji, in his journal 'Young India' rejected this idea. He held that it is not fair to extend the right to vote only to the wealthy. He advocated that men of good character and poor should also be given the right to vote because poverty is not a crime. In a democracy, the citizens must be able to enjoy basic rights and freedom.

- i. What are the key points of democracy? 1M
- ii. A democratic government is also known as _____. 1 M
- iii. Who is the editor of the journal 'Young India'? What did the editor say about right to vote in his journal? 2 M

SECTION-F

XII. Map skill based question

2 + 3 =5

52.(i). Two places A and B have been marked on the given political map of India.

- a) In which caves the traces of ashes left by early man have been found?
- b) Name the place where the Pashmina shawls are woven.

(ii) On the political map of India locate & label the following.

53) Bhimbetka

54) Mehrgarh

55) Ladakh

*****

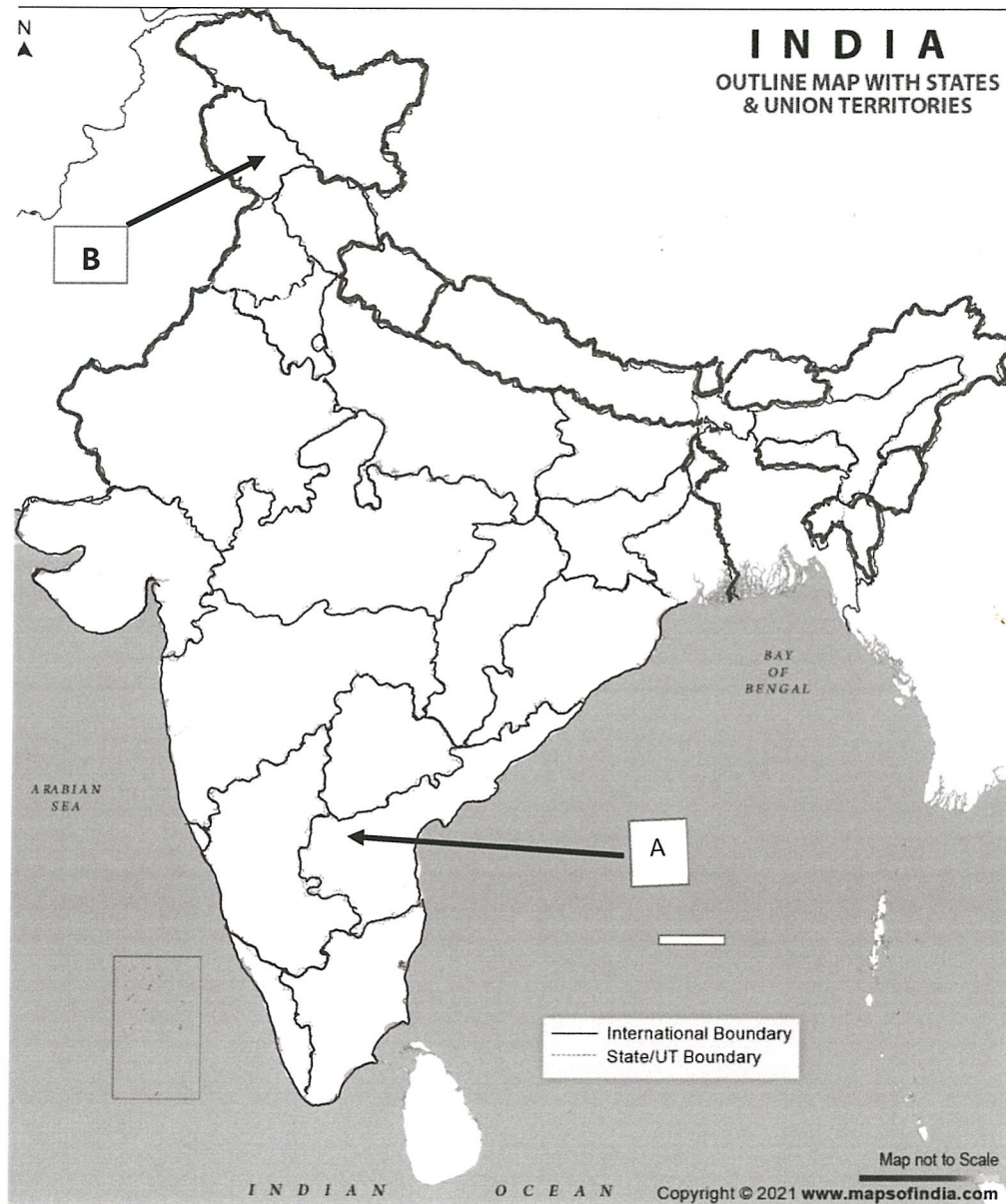
JINDAL VIDYA MANDIR, JSW HILL SIDE TOWNSHIP
Term-I Examination (2024-25)
Set- A

Class: VI/ Sec: _____

Subject: Social Science

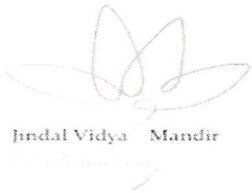
Name of the student: _____

Roll No: _____

Jindal Vidya Mandir, JSW Hill Side Township
Term- I Examination:(2024- 25)

SET-A

Class VI/Sec: _____

Duration: 1 Hr.

Subject: Information Technology

Max.Marks: 25

General Instructions:

* This question paper consists of 2 pages with V main headings.

*All questions are compulsory.

I. Fill in the blanks

4 X 1=4M

1. _____ language uses simple English words and mathematical operators.
2. _____ allows you to change windows 10 into a touch-friendly interface called the Tablet mode.
3. _____ is a readymade button for defining hyperlink on a slide.
4. The _____ view displays a miniature view of all the slides of a presentation.

II. State whether the following statements are True or False. 5 X 1=5M

1. To move to the next slide in the slide Show View, the Esc key is used.
2. The shortcut key for Flash Fill is Shift+E.
3. Transition effects give motion to the text and pictures.
4. The reading mode of Microsoft Edge opens a web page with only the pictures displayed.
5. Machine language uses mnemonic codes.

III. Choose the correct answer.

4 X 1=4M

1. A program written in a high-level language is called a _____ program.
a. assembler   b. source   c. object
2. The _____ is a new feature in Windows 10, which enables you to organise the applications running on your computer.
a. task view   b. action center   c. cortana

3. Which of the following groups holds action buttons?

a. shapes

b. icons

c. 3D models

4. _____ is the shortcut key to undo the last action.

a. ctrl+z

b. ctrl+y

c. ctrl+x

IV. Answer the following application based questions.

2 X 2 = 4M

1. Roopali has created a presentation with sixteen slides. Her teacher asked her to display all the slides on a single screen. Help Roopali in selecting the appropriate view.

2. Sia wants to burn her favorite songs on a CD/DVD. Which utility program should she use?

V. Answer these questions

4 X 2=8M

1. What is the use of Windows Media Player?

2. Differentiate between an interpreter and a compiler.

3. What do you understand by animation? How is it helpful in presentation?

4. How can you change the row height in a worksheet?

Jindal Vidya Mandir, JSW Hill Side Township
Term-I Examination (2024-25)

Class/sec: VI__

Max Marks:25

Subject: Hindi (III Lang)

Set-A

Duration-1Hr

आवश्यक निर्देश- 1) सभी प्रश्नों को हल करना अनिवार्य है ।
2) प्रश्नों की कुल संख्या 6 है।

प्रश्न 1) दिए गए पठित गद्यांश को पढ़कर नीचे लिखे प्रश्नों के सही उत्तर विकल्पों में से चुनकर लिखिए -

After reading the given seen passage, tick the correct answer to the following questions by choosing from the options given below -

पायल अलवर के एक गाँव में रहती है। उसके घर के चारों तरफ हरे-भरे खेत हैं। पायल बहुत हँसमुख बच्ची है। पढ़ाई के साथ-साथ वह खेल-कूद में भी सबसे आगे रहती है। एक बार वह अपने भाई और मित्रों के साथ घर के बाहर छुपन-छुपाई खेल रही थी। एक दिन पहले तेज़ आँधी आने से बिजली का खंभा उखड़ गया था ।

1x5=5

1) पायल कहाँ रहती है ?

क) अलवर

ख) बल्लारी

ग) जयपुर

घ) बैंगलोर

2) पायल के घर के चारों तरफ क्या है ?

क) नदी

ख) दुकान

ग) स्कूल

घ) खेत

3) पायल पढ़ाई और खेलकूद में कैसी है ?

क) कमजोर

ख) ठीक-ठीक

ग) होशियार

घ) इनमें से कोई नहीं

4) पायल कौनसा खेल रही थी ?

क) खो-खो

ख) कबड्डी

ग) छुपन-छुपाई

घ) लूडो

5) आँधी आने से क्या गिर गया ?

क) बिजली का खंभा

ख) घर

ग) तार

घ) पेड़

प्रश्न II) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक से दो वाक्य में लिखिए -

5X2=10

(Answer the following questions in one to two sentences)

- (1) फूल किसको दूर भागते हैं ?
- (2) गुब्बारा देखकर कौआ क्या समझा ?
- (3) सांता क्लॉस कब आते हैं ?
- (4) मीठू क्या खाना चाहता था ?
- (5) साँवरी का मनपसंद खाना क्या था ?

प्रश्न III) घर के अंदर बैठकर खेले जाने वाले दो खेलों के नाम बताओ -

1X2=2

प्रश्न IV) सही विलोम शब्दों को मिलाइए-

1X2=2

(Match the opposite words)

	(क)	(ख)
1)	दूर	पीछे
2)	दुख	अनेक
3)	एक	सुख
4)	आगे	पास

प्रश्न V) एक के अनेक लिखिए -

1X4=4

(write plurals of the following)

तोता जूता किताब बच्चा

प्रश्न VI) रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए -

1X2=2

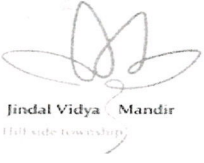
(Fill in the blanks)

(पिटारी आम फुटबॉल उपहार)

- 1) एक कोने में खिलौने की ----- रखी थी ।
- 2) मनु पंप से ----- में हवा भरता है ।

*****

Jindal Vidya Mandir,JSW Hill Side Township
Term-I Examination (2024-25)

SET-A

Class:-VI

M.Marks:25

Subject Kannada(III Language)

Duration:1Hr

General Instructions:ಸೂಚನೆ:-ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು 2 ಪುಟಗಳು,ಹಾಗೂ 6 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

I.ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

4x1=4

(ಗುಂಡಿ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲ, ಹಾರುವ, ಅಂಗಿಯಂತೆ)

(1)ಮಗಳಿಗೊಂದು ಗೊಂಬೆಯಂತೆ_____

(2)ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ,ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ _____

(3)ಮುಗಿಲಿನ ಕಡೆಗೆ _____ಬಾ.

(4)ಗುಂಡಿ ಬಲು ಹಳೆಯದಂತೆ ಬೇರೆ_____ತಂದನಂತೆ.

II.ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

4x1=4

(1) ರೆಕುದು :_____

(2) ಲಸಹೆ : _____

(3) ಕುಹುಡು : _____

(4) ಯಬಳ್ಳೆ : _____

III. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು?

3x2=6

- 1) 'ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರು ಅಲ್ಲವೇ?'
- 2) 'ಆನೆಯಣ್ಣ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನೇ ಕೇಳೋಣ ಬಾ'
- 3) 'ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರದೇ ಆದ ವಿಶೇಷತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

IV. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಸಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

2x1=2

(ಚುಚ್ಚು, ಮಾಡು, ಕೇಳು, ಹಾರಲು)

- 1) ಹಚ್ಚು_____
- 2) ಹಾಡಲು_____

V. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು 'ಬ' ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆ.

4x1=4

1) ಊರಿಗೊಬ್ಬ	i. ಬರುವನಂತೆ	_____
2) ಗುಂಡಿ	ii. ಆಸೆಯಂತೆ	_____
3) ಮಂತ್ರಿ	iii. ಹಳೆಯದಂತೆ	_____
4) ಊರಿನ ರಾಜ	iv. ರಾಜನಂತೆ	_____

VI. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

5X1=5

- (1) ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವರಗಳಿವೆ?
- (2) ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಲ ಯಾರು ಬೇಗ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿದರು?
- (3) ಯಾರು ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದರು?
- (4) ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಹಳು?
- (5) ಮಗು ಯಾವ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ?

*****

Jindal Vidya Mandir,JSW,Hill Side Township

Term-I Examination(2024-2025)

Set-A

Class: VI

Max. Marks: 25

Subject: General Knowledge

Duration: 1 hr.

General Instructions:

- The question paper consists of 2 pages and has 23 questions.
- All questions are compulsory.

I.Choose the correct option :

5X1M=5M

- 1) Adieu in French means
a) thank you   b)welcome   c) fare well   d) sorry
- 2) Which Indian deity is known as lord of dance?
a) Vishnu   b)Indra   c) Brahma   d) Shiva
- 3) The leaves and stem of potato contains which poison ?
a) morphine   b) nicotine   c) solanine   d) digitalin
- 4) When was first Aadhaar card issued ?
a)2000   b)2017   c)2010   d)2009
- 5) Who is first chairman of UIDAI ?
a) Nandan Nilakani   b) Dr.Manmohan Singh   c) Keeleri Joseph
d) Amit Shah

II.Fill in the blanks :

5X1M=5M

- 6) Mt. Everest was first scaled by Tenzing Norway and _____.
- 7) Perimeter of a square with side 10 cm is _____cm
- 8) Government by a small group of people is _____.
- 9) Meenakari is the art of _____ jewellery .
- 10) Sattriya theatre is also known as _____.

III.Answer the following questions :

6X1M=6M

- 11) Name different groups of musical instruments.
- 12) Who founded Magadha Emphire?
- 13) Name any two chemicals used in daily life.
- 14) Whose real name was Zahir-ud-din Muhammad?
- 15) What is full form of Ph.D?
- 16) Who is inventor of dynamite?

IV. Answer the following questions in detail :

2X2M=4M

17) Draw and label the layers of Earth.

18) What is Electrocardiograph?

OR

Mention any four Indian Awards.

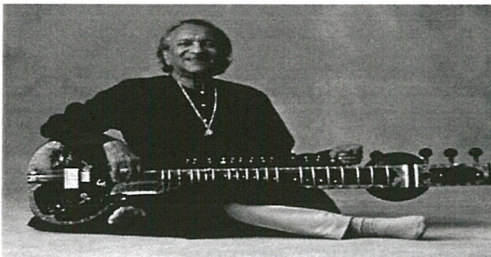
V. Name the famous personalities/sites :

5X1M=5M

19)

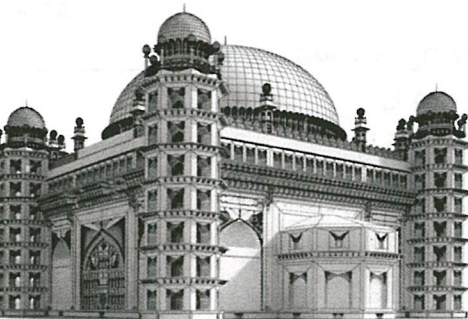
20)

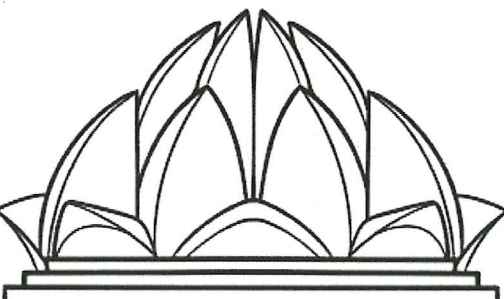
21)

22)

23)

Jindal Vidya Mandir, Hill Side Township

Term - I Examination (2024-25)

Class: VI

SET A

Max.Marks:80

Subject: English

Duration: 3 hrs

General Instructions:

- ✧ This question paper has 7 main questions and in 5 pages.
- ✧ It consists of four sections. Sec A (Reading) Sec B (Writing) Sec C (Grammar) Sec D (Literature)
- ✧ Mention the correct Sl. No. of the questions.
- ✧ Write neatly and legibly in the answer sheet.

Section-A (20 marks) READING

Q1. Read the given passage carefully.

Passage- A

There are houses all over the world. Some houses are large. Some are small. Some are made of wood. Some are made of rock. Some are made of mud. Some are made of cloth. In cold places, some houses are made of ice – frozen water! People usually build their houses with something that is easy to find. For example, there are many trees in the forest. So people who live there might build a house made of logs. Some houses have one room. Some houses have many rooms. There is usually a bedroom for sleeping. There is often a kitchen for cooking. There is usually a bathroom. There is often a living room for sitting and talking. Some houses have basements. The basement is under the main part of the house. Some houses have attics. The attic is above the main part of the house. Most houses have a door so people can enter and exit the house.

Most houses have windows so the people can look outside. Windows also let air into the house from outdoors. Some houses are fancy. They are painted in bright colours and are very decorative. Some houses are not fancy — they are plain and simple. Houses look very different in different parts of the world. But, people who live in a house probably agree that there is no place like home!

On the basis of your understanding of the passage. Choose and write the correct option: (10X1M=10M)

- i) Why are many forest houses made of logs?
  - a. there are many logs in the forest
  - b. trees are easy to find in the forest
  - c. there is a lot of wood in the forest.
  - d. all of the above
- ii) Why do houses have bedrooms?
  - a. for sleeping
  - b. for cooking
  - c. for relaxing
  - d. for building things
- iii) Where is the basement of a house?
  - a. beside the house
  - b. above the house
  - c. under the house
  - d. none of the above
- iv) Houses have doors...
  - a. so people can enter and exit
  - b. so people can sleep
  - c. so people can cook and eat
  - d. both a and b are correct.

v) Houses have windows to...

- a. let people go outside
- b. let people look outside
- c. let air into the house from outdoors
- d. both b and c are correct.

vi) What is ice?

- a. trees that are cut down
- b. water that is frozen
- c. a kind of grass
- d. a kind of cloth

vii) A kitchen is a...

- a. room for sleeping
- b. room for cooking.
- c. room which is under a house
- d. room which is above a house.

viii) an attic is...

- a. a house made of ice
- b. a house in the forest
- c. a room under a house
- d. a room above a house.

ix) Choose and write from the passage which means:

attractive or pretty to look at: _____

x) Choose and write from the passage which means:

icy and cold: _____

Q2. Read the poem given below and answer the questions that follow:

Fame is a food that dead men eat,
I have no stomach for such meat.
In little light and narrow room,
They eat in the silent tomb.
With no kind voice of comrade near
To bid the feaster be of cheer.

But friendship is a noble thing,
Of friendship it is good to sing.
For truly when a man shall end,
He lives in memory of his friend,
Who doth his better part recall,
And of his fault make funeral.

Answer the following questions by choosing correct options:

(10M)

i) By the expression 'Fame is a food that dead men eat' we mean (1)
(a) fame is enjoyed only after death   c) fame is something like a food

(b) fame is enjoyed during life-time   (d) fame dies with one's death.

ii) Friendship is a noble thing because (1)

- (a) a man cannot live without friends
- (b) real friends are very helpful
- (c) a man always remembers the good qualities of his friend after his death
- (d) it enhances dignity of mankind.

- iii) Friendship is better than fame because in friendship (1)
 (a) when a man dies he lives in the memory of his friend
 (b) a man always regards his friend
 (c) enmity never comes
 (d) a man is always happy in the company of his friend.
- iv) In the last line of the above poem the poet wants to convey that (1)
 (a) one should believe in friendship
 (b) the faults of a man are highlighted by his friend after his death
 (c) the faults of a man are forgotten by his friend after his death
 (d) one should not run after fame and friendship.
- E. The word recall means (1)
 (a) forget (b) come close (c) help (d) remember
- F. Give a suitable title to the above poem. (1X1M =1M)
- G. Choose and write four pairs of rhyming words from the poem. (4x0.5M = 2M)
- H. Choose and write the opposites of the given words: (4x0.5M = 2M)
 (a) wide (b) noisy (c) bad (d) far

Section-B (15 Marks) WRITING

Q3.

A. NOTICE WRITING

(5 marks)

You are Rohan/ Ragini the class monitor of your class. Your class teacher has asked you to inform that there will be a strict inspection/checking of school uniforms on Monday. Write a notice in about 50 or 60 words to inform your classmates about this.

B. ESSAY WRITING

Write an essay in about 80-100 words on any one of the topic given below. **(5 marks)**

1. My Parents
2. Importance of Library

C. STORY WRITING

Build a story in about 80-100 words from the outlines given. Also write the title & moral of the story. **(5marks)**

Outline:

A boy used to cry for new costly shoes--- poor father--- factory worker--- less salary--- couldn't afford--- the boy cried a lot--- left home--- saw a beggar at the bus stop--- he had no legs--- realization happened--- thanked God for giving him two legs--- realized the love and care of his parents

Section-C (20Marks) GRAMMAR

Q4. DO AS DIRECTED

A. Fill in the blanks with the present perfect continuous form of the verb given in brackets. (3X1M=3M)

- I) Rahul _____ French for three months. (learn)
- II) Mr Rakesh _____ in New Orleans for the past four years. (stay)
- III) The boys _____ in the park since five o'clock. (play)

B. Read the following sentences and select the correct form of the verb given in bracket.

- I. Rita ____ a mile every day. (run/runs) (3X1M=3M)
- ii. The dogs ____ all night. (barks/bark)
- iii. The cat ____ the snake. (catch/caught)

C. Identify the subject and the predicate in the following sentences and write it.

- I. Every day Sam goes to school. (3X1M=3M)
- II. Next week my grandparents are going to visit us.
- III. The principal guided the students to be disciplined.

D. Choose the correct option of the adjectives. (3X1M=3M)

- i. Anu had a _____ in her hair.
  - i) nice golden clip   ii) Golden nice bow   iii) clip nice golden
- ii. They met _____ women at the workshop.
  - i) very intelligent four   ii) four very intelligent   iii) very four intelligent
- iii. Neha bought _____ apples.
  - i) great some big   ii) big great some   iii) some great big

E. Fill in the blanks with 'a' /'an' or 'the'. (4X1M=4M)

- i) Can I ask ..... question?
- ii) It was ..... air-conditioned den with all the comforts of a home.
- iii) Where is Om? 'He is in ..... bathroom.'
- iv) Rita is ..... interesting person. You must meet her.

F. Fill in the blanks with suitable forms of the helping verbs 'be' and 'have'.

(2X1M=2M)

- a) We _____ crossed the road before the bus came.
- b) Zoya _____ dancing on stage.

G. State whether the verbs in the following sentences are transitive or intransitive. (2X1M=2M)

- i) I received your letter in the morning.
- ii) A light was shining.

Section-D (25Marks) LITERATURE

Q5. Read the extracts given below and answer the questions that follow.

(3X1M=3M)

Extract- A

"Patrick! Do your homework or you won't learn a thing" And it's true, sometimes he did feel like an ignoramus. But what could he do? He hated homework."

- (i) Who complained for not doing his homework?
- (ii) Who hated doing homework?
- (iii) What did Patrick like to do instead of doing homework?

Extract- B

Read the extracts given below and answer the questions that follow (2X1M=2 M)

"I quarrelled with my brother
I don't know what about,
One thing led to another
And somehow we fell out.
The start of it was slight,
The end of it was strong'."

- (i) Name the poem and the poet.
- (ii) Who were quarrelling?

Q6. Answer **any four** of the questions in about 20 or 25 words.

(4X2M=8 M)

- (a) Who did the dog first choose as his master?
- (b) Why didn't the farmer's wife want to leave the baby alone with the mongoose?
- (c) What did the iron chest contain?
- (d) Why did the farmer bring a baby mongoose into the house?
- (e) Who visited the shepherd one day?

Q7. Answer any four of the questions in about 40-50 words.

(4X3M=12M)

- (i) How did Taro's father show his happiness after drinking sake?
- (ii) What according to you is beauty and what does the poet mean by 'wind sighing'?
- (iii) When and why did Kalpana Chawla go to the U.S? Whom did she marry?
- (iv) Why did Swami Haridas say Tansen was talented?
- (v) What happens to the thread when it gets loose and how does the kite look when it flies in the sky?

*****

Jindal Vidya Mandir, JSW Hill Side Township
Term-I Examination (2024-25)
SET- A

Class:VI

Max. Marks:80

Sub:Kannada (II Language)

Duration:3Hr

ಸೂಚನೆಗಳು:

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ೧ ಮತ್ತು ೨ ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೫ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ೮ ಪುಟಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.
- ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಬರವಣಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಲಿ.

ಭಾಗ ೧- 40 ಅಂಕಗಳು	ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ್ಯ	20 ಅಂಕಗಳು
	ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ	15 ಅಂಕಗಳು
	ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ	05 ಅಂಕಗಳು
ಭಾಗ ೨ - 40 ಅಂಕಗಳು	ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ	12 ಅಂಕಗಳು
	ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ	28 ಅಂಕಗಳು
	ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು	80 ಅಂಕಗಳು

ಭಾಗ-A ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ್ಯ ೨೦ ಅಂಕಗಳು

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಠ್ಯೇತರ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

5X1=5

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನಿಸಿತು ಆಗ ಅವನು ಜನರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಜೋರಾಗಿ 'ತೋಳ ಬಂತು ತೋಳ ಬಂತು ಕಾಪಾಡಿ, ಬೇಗ ಬನ್ನಿ ಯಾರಾದರೂ ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜನರು ಹುಡುಗನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೋಳ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಒಳಗೆ ನಸು ನಕ್ಕನು. ಜನರು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ

ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿನವೂ ಕುರಿ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗ ಜನರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ 'ಅಯ್ಯೋ ಬನ್ನಿ ಕಾಪಾಡಿ, ತೋಳ ಬಂದಿದೆ ತೋಳ' ಎಂದು ಕೂಗಿದನು ಜನರು ಹುಡುಗನ ಅಳು ಕೇಳಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂದರು. ತೋಳ ಇದ್ದರಲ್ಲವೇ ಕಾಣುವುದು? ಹುಡುಗನಿಗೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ನಗು ಬಂತು. ಜನರು ಹುಡುಗನ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಣಗುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಹುಡುಗನಿಗೆ ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಮೋಜು ಅನಿಸಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ನಿಜವಾದ ತೋಳ ಬಂತು ಅದು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಹುಡುಗನು ಜನರಿಗೆ 'ಅಯ್ಯೋ ಬೇಗ ಬನ್ನಿ, ನಿಜವಾಗಲೂ ತೋಳ ಬಂದಿದೆ ನನ್ನ ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ ಬೇಗ ಬನ್ನಿ. ಕಾಪಾಡಿ' ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಹೆದರುತ್ತಾ ಅಳುತ್ತಾ ಹಲವು ಬಾರಿ ಕೂಗಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರು ಹುಡುಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಗ್ಗು ಮಾಡಲು ಅರಚುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಿ ಹುಡುಗನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬರಲಿಲ್ಲ ತೋಳ ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕುರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹುಡುಗ ಅಳುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಹುಡುಗಾಟ ತುರುವುದು ಸಂಕಟ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-

- ಹುಡುಗ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು _____ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು .
(i) ಕಾಡಿಗೆ (ii) ಹೊಲಕ್ಕೆ (iii) ತೋಟಕ್ಕೆ (iv) ಊರಿಗೆ
- ಹುಡುಗನು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟು _____ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.
(i) ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ (ii) ತೋಟದಲ್ಲಿ (iii) ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ (iv) ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ
- ಜನರು ಹುಡುಗನ ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕೆ ಅವನು _____ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೊಂಡರು.
(i) ತಮಾಷೆ (ii) ಸುಳ್ಳು (iii) ಸತ್ಯ (iv) ತುಂಟಾಟ
- ತೋಳಗಳು _____ ಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
(i) ಜನರು (ii) ಕುರಿ (iii) ಹಸು (iv) ಹುಡುಗ
- ಈ ಕಥೆಯ ನೀತಿ - ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಹುಡುಗಾಟ, ತುರುವುದು _____
(i) ಸಂತನ (ii) ಸಂಕಟ (iii) ಮೋಜು (iv) ನಸುನಗು

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಠ್ಯೇತರ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆರಿಸಿ

ಬರೆಯಿರಿ.

5x1=5

ಬಹಳ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲವಸ್ತುವೆಂಬ ನಗರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಶಾಕ್ಯರೆಂಬ ಅರಸು ಮನೆತನದವರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಕ್ಯರ ಅರಸ ಶುದ್ಧೋದನನನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ನೆಂಬ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆತ ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನಾದನು. ಈಗ ನೇಪಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿರುವ ಕಪಿಲವಸ್ತು ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೇಮಕೂಟ ಪರ್ವತಗಳಿವೆ. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಗಾನದಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶೀನಗರದವರೆಗೆ ಹರಿದು ನಂತರ ಕವಲಾಗಿ ಬಂಗಾಳ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದು ವತ್ಸರಾಜ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗದ ರಾಜ್ಯ. ಈ ನದಿಯಿಂದ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರೂ ಆ ನದಿಯನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೆಲ ಸಸ್ಯ

ಶ್ಯಾಮಲವಾಗಿತ್ತು. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಹಸಿರು ತುಂಬಿ ಬೆಳೆದು ಸುಭಿಕ್ಷದಿಂದ ಜನರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗಂಗಾ ನದಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ತಾಯಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಾರ್ಥ ಆವರಿಸಿತು. ಈ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಸೆ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಾಗ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಆತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಬುದ್ಧದೇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡು ಕಡೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರು. ಬುದ್ಧ ದೇವನು ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜ-ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ. “ನೀವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ?” “ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ಗಂಗಾನದಿಯ ನೀರಿಗಾಗಿ”- ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಮನುಷ್ಯ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ಶಾಂತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಶಾಂತಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಕೈಯಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಖ ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿವೇಕ ತಂದುಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರಿ. “ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವರವೇ ಹೊರತು ಶಾಪವಲ್ಲ”. ಆ ವರವನ್ನು ಸರ್ವಮಾನವರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಬುದ್ಧದೇವ ಬೋಧಿಸಿದ. ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ರಾಜರಿಗೆ ಈ ಸಲಹೆ ಸತ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಯುದ್ಧ ಬೇಡವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು _____.
(i.) ಮಹಾವೀರ (ii). ಶಾಂತನು (iii) ಶಾಕ್ಯ (iv) ಶುದ್ಧೋಧನ
2. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗದ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹರಿಯುವ ನದಿ _____.
(i) ಕಾವೇರಿನದಿ (ii) ಗಂಗಾನದಿ (iii) ಯಮುನಾನದಿ (iv) ಕಪಿಲಾನದಿ
3. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗದ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರು _____.
(i) ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣು (ii) ಶುದ್ಧೋಧನ (iii) ವತ್ಸ (iv) ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ
4. ಗಂಗಾನದಿ _____ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂಗಾಳ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.
(i) ಹಿಮಾಲಯ (ii) ರಾಮಕೂಟ (iii) ಹೇಮಕೂಟ (iv) ಕಪಿಲವಸ್ತು
5. ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವರವೇ ಹೊರತು _____.
(i) ನೆಪವಲ್ಲ (ii) ಶಾಪವಲ್ಲ (iii) ಕೋಪವಲ್ಲ (iv) ಪಾಪವಲ್ಲ

III. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ “ದೊಡ್ಡವರ ದಾರಿ” ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

5×1=5

ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ರವರು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದರು ಸರಳ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದವರು. ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನಂತೆ ಅವರದು ಋಷಿ ಸದೃಶ ಜೀವನ. ಅವರು ಕೋಪವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ಸಮಯ ಪಾಲನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವು ಜನರ ನೇವಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಕಚೇರಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಹಲವು ಪುಟಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಅವರ ಮನ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದರು. ಪ್ರಸಾದರು ಮುಖ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದು ಬಂದರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದರು. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು “ಮಕ್ಕಳೇ ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿದಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗಬಹುದೇ?” ಎಂದರು. ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಕಾಸು ಸಿಗುವುದಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಾವು ಹರಿದ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಸಾದರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ! ಆಗ ಪ್ರಸಾದರು “ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಕರಗಳು ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ. ತಿಳಿಯಿತೇ?” ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-

1. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಯಾರು?
2. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು?
3. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?
4. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು?
5. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಯಾರಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು?

IV. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ “ಬೇಸಿಗೆ” ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 5×1=5

ಬಂದಿದೆ ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ

ಇದ್ದರೂ ಬಿಸಿಲಿನ ಸಜಾ

ಬನ್ನಿ ಆಡೋಣ,

ಸೂರ್ಯನ ಮಹಿಮೆಯ ಹಾಡೋಣ

ಏಕೆ ರವಿಗಿಂತ ತಾಪ?

ಯಾರ ಮೇಲವನ ಕೋಪ?

ಎಂದು ಹಳೆಯಬೇಡಿ,

ಸೂರ್ಯನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ,

ಮೋಡ ಕೂಡಿಸಲು, ಇಳಿಗೆ ಮಳೆ ತರಲು

ದುಡಿಯುತಿಹನು, ಪಾಪ!

ಭೂಮಿಯ ಪೋಷಕ ಸೂರ್ಯ

ಭೂಮಿಗವನು ಅನಿವಾರ್ಯ

ಹೊಗಳಿಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ,

ತೆಗಳಿದರೆ ಅವ ಕುಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ

ಬೆಳಕ ನೀಡುವನು, ಬಿಸಿಯನೂಡುವನು

ಮರೆಯದೆ ಕರ್ತವ್ಯ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

1. ಸೂರ್ಯ ಏಕೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?
2. ಬೇಸಿಗೆ ಪದ್ಯದ ಕವಿ ಯಾರು.?
3. ಸೂರ್ಯ ಮರೆಯದೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವನು?
4. ಭೂಮಿಯ ಪೋಷಕ ಯಾರು?
5. ಕವಿ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ- ೧೫ ಅಂಕ ಗಳು.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 4 ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

10×1=10

1. ಆ, ಈ, ಉ, ಏ, ಓ, ಓ, ಔ - ಈ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ: _____
(i) ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು (ii) ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು (iii) ಅನುನಾಸಿಕಗಳು (iv) ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು
2. 'ವಿವೇಕನಿಗೆ ಅಪಾರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದೆ'. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನ ಗುಣವಾಚಕ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
(i) ವಿವೇಕ (ii) ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ (iii) ಅಪಾರ (iv) ಇದೆ
3. "ಮಕ್ಕಳು ತಾತನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡಿದರು" ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದಿರುವ ಸೂಚಿಸುವ ವಿಭಕ್ತಿ _____
(i) ಪ್ರಥಮ (ii) ಚತುರ್ಥಿ (iii) ಷಷ್ಠಿ (iv) ದ್ವಿತೀಯ
4. "ಮುಳ್ಳುಗಳಿವೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ, ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿವೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ, ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ದೇವಾಲಯವಲ್ಲ". ನಾನು ಯಾರು?
ಈ ಒಗೆಟಿನ ಉತ್ತರ _____.
(i) ಗಡಿಯಾರ (ii) ಪುಸ್ತಕ (iii) ಗುಲಾಬಿ ಗಿಡ (iv) ಶಾಲೆ
5. ಮಹೇಶನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದನು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದವು _____ ಲಿಂಗವಾಗಿದೆ.
(i) ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ (ii) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ (iii) ನಿತ್ಯ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ (iv) ಪುಲ್ಲಿಂಗ
6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. _____
(i) ಸರಸರ (ii) ನೋವುನಲಿವು (iii) ಬೇಗಬೇಗ (iv) ಸುಯ್ಯನೆ
7. ಅನ್ಯದೇಶಿಯ 'ಅರಣ್ಯ' ಪದವು _____ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಷೆಯ ಪದವಾಗಿದೆ.
(i) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ (ii) ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ (iii) ಸಂಸ್ಕೃತ (iv) ಪರ್ಷಿಯನ್
8. ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ : ಆಗಮ ಸಂಧಿ :: ಕಂಬನಿ: _____
(i) ಲೋಪ ಸಂಧಿ (ii) ಆಗಮ ಸಂಧಿ (iii) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ (iv) ಗುಣ ಸಂಧಿ

9. ಅವನು ವೈದ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.- ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದವೇ

(i) ರೂಢನಾಮ (ii) ಅಂಕಿತನಾಮ (iii) ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ (iv) ಸರ್ವನಾಮ

10. ವಿಶೇಷಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಒಳಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಪದಪುಂಜವನ್ನು _____ ಎನ್ನುವರು.

(i) ಗಾದೆ ಮಾತು (ii) ಒಗಟು (iii) ನುಡಿಗಟ್ಟು (iv) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

5X1=5

1. 'ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಬೆಟ್ಟ ಮಾಡು' (ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.)

2. ಗೌರಿ _____ ಉರು _____ ಹೋಗುವಳು. (ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.)

3. 'ಮಹಾರಾಣಿಯವರೇ ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಸೇವಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಕೇಳಿದಳು. (ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪುನಃ ಬರೆಯಿರಿ.)

4. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಲಿ ಕನ್ನಡ ಗುಡಿಯಲಿ

ಹೃದಯದ ಒಲುಮೆಯು ತುಂಬಿಹುದು

ಹಾಲಿನ ತೊರೆಯು ಸಕ್ಕರೆ ಮಳಲು

ಜೇನಿನ ಹನಿಯು ಅಲ್ಲಿಹುದು

(ಈ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ)

5. ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಯ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. (ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಹುವಚನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ)

VII. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಠ್ಯಪೂರಕ ಭಾಗದ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 5X1=5

1. ಕನ್ನಡ ರಾಘವ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು _____.

(i) ಮಹಮದ್ ಪೀರ್ (ii) ಕೃಷ್ಣರಾಯ (iii) ವರದಾಚಾರ್ಯ (iv) ಮೊಹಿಯುದ್ದೀನ್

2. ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ _____ ಕುಡಿಸುವಳು.

(i) ಪಾನಕ (ii) ಹಾಲು (iii) ನೀರು (iv) ಪಾಯಸ

3. ಪೀರ್ ರವರಿಗೆ 1935 ರಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ _____ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

(i) ನಾಡೋಜ (ii) ಜ್ಞಾನಪೀಠ (iii) ನಾಟ್ಯ ಕಲಾ ದುರಂದರ (iv) ಪದ್ಮಭೂಷಣ

4. ಕವಯಿತ್ರಿಯು ತಾಯಿಯ ಪಾದಕ್ಕೆ _____ ತರುತ್ತಾಳೆ.

(i) ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ಹೂವನ್ನು (ii) ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ನೀರನ್ನು (iii) ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ಮಣ್ಣನ್ನು (iv) ಬೊಗಸೆ ತುಂಬ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು

5. ಮಹಮದ್ ಪೀರ್ ರವರು 'ಗೌತಮಬುದ್ಧ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ _____ ಪಾತ್ರವು ವಿಶೇಷ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

(i) ದಾರಾನ (ii) ಗೌತಮನ (iii) ಅಂಗುಲಿಮಾಲನ (iv) ಸುಂದರನ

ಭಾಗ -B ೪೦ ಅಂಕಗಳು

(ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ -೧೨ ಅಂಕಗಳು)

VIII. ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಜನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಕುರಿತು, ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

1x4=4

ನಿಮ್ಮ ಉರಿನ ಜಾತ್ರೆಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ರಜೆ ಕೋರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

IX. ಕವಿ ಬಿ .ಆರ್. ಲಕ್ಷಣರಾವ್ ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಪರಿಚಯ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

1x4=4

" ಒಂದು ಕುರಿ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದವು" ಈ ಗಾದೆಯ ಮಾತನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

X. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

1x4=4

1. ದೂರದರ್ಶನ

2. ಜಾಕಿರ್ ಹುಸೇನ್

3. ಗೆಳೆತನ

ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ -೨೮ ಅಂಕಗಳು

XI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

4x2=8

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ಜಾಕಿರ್ ಹುಸೇನ್ ಏನು ಮಾಡಿದರು ?
2. ಕೃಷ್ಣನು ಸುಧಾಮನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
3. ಪುಟ್ಟಿ ಯೋಗಿಗೆ ಏನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕೇಳಿದಳು? ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಬರ ಏಕೆ ಬಂದಿತು?
4. ಪುಟ್ಟಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?

XII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 4-5 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

2x3=6

1. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
2. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರವರು ಹೆಸರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮಗ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ವಿವರಿಸಿ.

XIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

2x3=6

1. " ಹಬ್ಬಿಕೋ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಹಾಗೆ".

ಅಥವಾ

" ನೀನು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ?"

2. “ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳೇ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ”.

ಅಥವಾ

“ನನಗೆ ಗುರುಕುಲದ ಜೀವನ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ”.

XIV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 5-6 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1×4=4

1. ರಾಜಕುಮಾರ್ ರವರ ಕುಟುಂಬವು ಚಲನಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

ರಾಜನ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

XV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 5-6 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1×4=4

1. 'ಮಗು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಗಳು' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪಾಠಗಳಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿ ವಿವರಿಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

'ನೀ ಹೋದ ಮರುದಿನ' ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

*****

Set-A

Class: VI

Subject: Hindi (II Language)

Max. Marks: 80

Duration: 3 Hrs.

सामान्य निर्देश:

- इस प्रश्न पत्र में चार खंड है-क,ख,ग और घ।
- प्रश्न पत्र में कुल 11 प्रश्न है, सभी प्रश्नों के उत्तर देना अनिवार्य है-
- प्रश्नों में दिए गए शब्द सीमा का विशेष ध्यान दें-
- प्रश्न संख्या स्पष्ट रूप से लिखें-

खंड 'क' - अपठित बोध

प्रश्न 1. निम्नलिखित गद्यांशों को पढ़कर नीचे लिखे प्रश्नों के सही उत्तर विकल्पों में से चुनकर लिखिए।

क) भारत भयंकर अंग्रेजी मोह की दुर् अवस्था से गुजर रहा है। इस दुर्व्यवस्था का एक भयानक दुष्परिणाम यह है भारतीय भाषाओं के समकालीन साहित्य पर उन लोगों की दृष्टि नहीं पड़ती जो विश्वविद्यालयों के प्रायः सर्वोत्तम छात्र थे और शासन-तंत्र में ऊँचे ओहदों पर काम कर रहे हैं। इस दृष्टिकोण से भारतीय भाषाओं के लेखक केवल यूरोपीय और अमरीकी लेखकों से ही हीन नहीं हैं, बल्कि उनकी किस्मत मिस्त, बर्मा, इंडोनेशिया, चीन और जापान के लेखकों की किस्मत से भी खराब है क्योंकि इन सभी देशों के लेखकों की कृतियाँ वहाँ के अत्यंत सुशिक्षित लोग भी पढ़ते हैं। केवल हम ही हैं जिनकी पुस्तकों पर यहाँ के तथाकथित शिक्षित समुदाय की दृष्टि प्रायः नहीं पड़ती। हमारा तथाकथित उच्च शिक्षित समुदाय जो कुछ पढ़ना चाहता है, उसे अंग्रेजी में ही पढ़ लेता है, यहाँ तक कि उसकी कविता और उपन्यास पढ़ने की तृष्णा भी अंग्रेजी की कविता और उपन्यास पढ़कर ही समाप्त हो जाती है और उसे यह जानने की इच्छा ही नहीं होती कि शरीर से वह जिस समाज का सदस्य है उसके मनोभाव उपन्यास और काव्य में किस अंश से व्यक्त हो रहे हैं।

1. भारतीय भाषाओं के लेखक अमरीकी, यूरोपीय तथा चीन, बर्मा, जापान के लेखकों से भी हीन है. क्योंकि-

1 x 3=3

(क) उनमें स्वभाषा के प्रति गौरव नहीं है.

(ख) वे अंग्रेजी के मोह से ग्रस्त हैं

(ग) उनके साहित्य को भारत में नहीं पढ़ा जाता

(घ) उनके साहित्य को भारत के सुशिक्षित लोग नहीं पढ़ते।

2. भारत का सुशिक्षित समाज कौन-सा साहित्य पढ़कर संतुष्ट हो जाता है ?

(क) हिंदी

(ख) अंग्रेजी

(ग) देशी

(घ) भारतीय

3. भारतीय भाषाओं के साहित्य के प्रति समाज के किस वर्ग में अरुचि की भावना है ?

(क) उच्च

(ख) सुशिक्षित

(ग) अनपढ़

(घ) नगरवासी

(नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर एक या दो वाक्य में दीजिए)

2 x 2=4

4. हमारा शिक्षित समुदाय उपन्यास पढ़ने की तृष्णा किस भाषा में पढ़कर शांत कर लेता है ?

5. भारत किस दुर्व्यवस्था से गुजर रहा है ?

ख) भारत में गुरु-शिष्य संबंध का वह भव्य रूप आज साधुओं, पहलवानों और संगीतकारों में ही थोड़ा-बहुत ही सही, पाया जाता है। भगवान रामकृष्ण बरसों योग्य शिष्य को पाने के लिए प्रार्थना करते रहे। उनके जैसे व्यक्ति को भी उत्तम शिष्य के लिए रो-रोकर प्रार्थना करनी पड़ी थी। इसी से समझा जा सकता है कि एक गुरु के लिए उत्तम शिष्य कितना मँहगा और महत्त्वपूर्ण है। संतानहीन रहना उन्हें दुःख नहीं देता पर बगैर शिष्य के रहने के लिए वे एकदम तैयार नहीं होते। इस संबंध में भगवान ईसा का एक कथन सदा स्मरणीय है। उन्होंने कहा था- "मेरे अनुयायी लोग मुझसे कहीं अधिक महान हैं और उनकी जूतियाँ होने की योग्यता भी मुझमें नहीं है। यही बात है, गाँधी जी बनने की क्षमता जिनमें है उन्हें गाँधी जी अच्छे लगते हैं और वे ही उनके पीछे चलते भी हैं। विवेकानंद की रचना सिर्फ उन्हें पसंद आएगी जिनमें विवेकानंद बनने की अद्भुत शक्ति निहित है।"

1. उपयुक्त शीर्षक चुनिए-

1 x 3=3

- (क) शिष्यों की महिमा (ख) योग्य शिष्य
(ग) गुरु की चाह (घ) गुरु-शिष्य संबंध।

2. भारत में गुरु-शिष्य-संबंध आजकल किन लोगों में पाया जाता है-

- (क) साधुओं और संगीतकारों में (ख) संगीतकारों और पहलवानों में
(ग) साधुओं और पहलवानों में (घ) साधुओं, संगीतकारों और पहलवानों में।

3. कौन लोग विवेकानंद की रचना को पसंद करते हैं ?

- (क) जो विवेकानंद के शिष्य हैं (ख) जो विवेकानंद के मत को मानने वाले हैं
(ग) जो स्वयं विवेकानंद के गुणों से युक्त हैं (घ) जिनमें विवेकानंद जैसा बनने की क्षमता है।

(नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर एक या दो वाक्य में दीजिए)

2 x 2=4

4. रामकृष्ण के दुःख का क्या कारण था ?

5. रामकृष्ण योग्य शिष्य पाने के लिए बरसों क्या करते रहे ?

खंड - ख (व्यावहारिक व्याकरण)

प्रश्न 2. निम्नलिखित वस्तुनिष्ठ प्रश्नों के उत्तर निर्देशानुसार चुनकर लिखिए -

1x16=16

1) कौन सा विकल्प भाषा के लिखित रूप का विकल्प है ?

- (क) रेडियो (ख) समाचार पत्र (ग) भाषण (घ) वार्तालाप

2) 'स' उपसर्ग किस शब्द में नहीं है ?

- (क) सकुशल (ख) सफल (ग) सकर्म (घ) सम्मान

3) 'ई' प्रत्यय किस शब्द में है ?

- (क) बाहरी (ख) इमली (ग) जलेबी (घ) कुर्सी

4) 'पुत्रेष्टि' का वर्ण-विच्छेद होगा ?

- (क) प्+उ+त्+र+ए+ष+द्+इ (ख) प्+औ+त्+र+अ (ग) प्+अ+त+अ+र (घ) प्+ऊ+त्+र+अ

5) रवींद्र का उचित संधि-विच्छेद होगा ?

- (क) रवि+इन्द्र (ख) रवी+इंद्र (ग) रवी+ईन्द्र (घ) रवि+ईन्द्र

6) 'आदान' शब्द का विलोम शब्द----- है-

- (क) प्राचीन (ख) प्रकाश (ग) प्रदान (घ) परदेस

7) 'धन' शब्द का पर्यायवाची नहीं है-

- (क) दौलत (ख) धनद (ग) संपत्ति (घ) मुद्रा

- 8) 'कनक' शब्द का अनेकार्थी शब्द नहीं है-
 (क) सोना (ख) धतूरा (ग) गेहूँ (घ) सार
- 9) 'जलज- जलद' शब्दों के अर्थ होंगे-
 (क) कमल-बादल (ख) फल-मात्रा (ग) वायु - वार्ता (घ) पानी-बादल
- 10) 'सब कुछ जानने वाला' वाक्य का वाक्यांश शब्द है
 (क) समकक्षी (ख) समदर्शी (ग) सर्वज्ञ (घ) स्पष्टवादी
- 11) 'आकाश से बातें करना ' मुहावरे का अर्थ है-
 (क) प्रतीक्षा करना (ख) निडर होना (ग) क्रोध करना (घ) बहुत ऊँचा होना
- 12) ' किस-किस ने गृहकार्य किया है ?' वाक्य में आए सर्वनाम का भेद लिखो-
 (क) प्रश्नवाचक सर्वनाम (ख) निजवाचक (ग) अनिश्चयवाचक (घ) इनमें से कोई नहीं
- 13) 'दीदी कल ट्रेन से आ रही है।' वाक्य में आए क्रियाविशेषण के भेद लिखो-
 (क) रितिवाचक क्रियाविशेषण (ख) कालवाचक क्रियाविशेषण
 (ग) स्थानवाचक क्रियाविशेषण (घ) इनमें से कोई नहीं
- 14) ' गमले में थोड़ी मिट्टी डालनी है।' वाक्य में विशेषण भेद लिखो-
 (क) परिमाणवाचक विशेषण (ख) संख्यावाचक विशेषण
 (ग) सर्वनामिक विशेषण (घ) इनमें से कोई नहीं
- 15) 'निर्मल' शब्द की भावाचक संज्ञा है ?
 (क) सुंदरता (ख) निर्मलता (ग) निर्मला (घ) निरमा
- 16) ' उस ओर गाँव वालों के मकान बने हैं।' वाक्य में क्रिया-विशेषण भेद है ?
 (क) कालवाचक क्रिया-विशेषण (ख) परिमाणवाचक क्रिया-विशेषण
 (ग) स्थानवाचक क्रिया-विशेषण (घ) रितिवाचक क्रिया-विशेषण

खंड - ग (पाठ्य पुस्तक पर आधारित)

प्रश्न 3. निम्नलिखित पठित गद्यांश को पढ़कर वस्तुनिष्ठ प्रश्नों के उत्तर विकल्पों में से चुनकर लिखिए।

1x5= 5

1) अब राजप्पा को कोई नहीं पूछता। आजकल सब-के-सब नागराजन को घेरे रहते। "नागराजन घमंडी हो गया है", राजप्पा सारे लड़कों में कहता फिरता। पर लड़के भला कहाँ उसकी बातों पर ध्यान देते! नागराजन के मामा जी ने सिंगापुर से एक अलबम भिजवाया था। वह लड़कों को दिखाया करता। सुबह पहली घंटी के बजने तक सभी लड़के नागराजन को घेरकर अलबम देखा करते। आधी छुट्टी के वक्त भी उसके आसपास लड़कों का जमघट लगा रहता। कई लोग टोलियों में उसके घर तक हो आए। नागराजन शांतिपूर्वक सभी को अपना अलबम दिखाता, पर किसी को हाथ नहीं लगाने देता। अलबम को गोद में रख लेता और एक-एक पन्ना पलटता, लड़के बस देखकर खुश होते।

i. प्रस्तुत गद्यांश में सभी बच्चे किसको दिन भर घेरे रहते हैं ?

- (क) राजप्पा को (ख) नागराजन को (ग) मामा जी को (घ) उपर्युक्त में से कोई नहीं

ii. कौन घमंडी हो गया है ?

- (क) राजप्पा (ख) मामा (ग) नागराजन (घ) उपर्युक्त में से कोई नहीं

iii. नागराजन के मामा जी ने कहाँ से अलबम भिजवाया था ?

- (क) सिंगापुर (ख) श्री लंका (ग) अमेरिका (घ) रूस

iv. नागराजन अलबम को कहाँ रखता ?

(क) गोद में (ख) आलमारी में (ग) बैग में (घ) उपर्युक्त में से कोई नहीं

v. नागराजन लड़कों को अलबम कैसे दिखाता था ?

(क) शांतिपूर्वक दिखाता पर छूने नहीं देता (ख) छूने देता था। (ग) दिखाता नहीं (घ) इनमें से सभी

प्रश्न 4. निम्नलिखित पठित पद्यांश को पढ़कर वस्तुनिष्ठ प्रश्नों के उत्तर विकल्पों में से चुनकर लिखिए।

1x5=5

आप कुछ तिरछे नज़र आते हैं जाने कैसे

खूब हैं गोकि ! वाह जी, वाह!

हमको बुद्ध ही निरा समझा है ! हम समझते ही नहीं जैसे कि

आपको बीमारी है: आप घटते हैं तो घटते ही चले जाते हैं,

और बढ़ते हैं तो बस यानी कि बढ़ते ही चले जाते हैं

दम नहीं लेते हैं जब तक बिलकुल ही गोल न हो जाएँ, बिलकुल ही गोल।

यह मरज़ आपका अच्छा ही नहीं होने में... आता है।

i) चाँद को क्या बीमारी है ?

क) घटने व बढ़ने की ख) अकेले रहने की ग) मेहनत करने की घ) बातें करने की

ii) वैज्ञानिक दृष्टि से चाँद क्या है ?

क) ग्रह है। ख) पृथ्वी का उपग्रह है ग) पर्वत है घ) सागर है

iii) कौन-सा शब्द चंद्रमा का पर्यायवाची है ?

क) दिवाकर ख) मयंक ग) पत्थर घ) लोहा

iv) कविता में प्रयुक्त 'गोल' शब्द से कवि का अर्थ है ?

क) छिप जाना ख) गायब और गोल आकार ग) रुकाना और भागना घ) गोल करना

v) पूर्णिमा की रात चाँद की आकृति कैसी होती है ?

क) बढ़ते रहती है ख) तिरछी ग) पूर्ण गोल घ) सामान्य

प्रश्न 5. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर 30-40 शब्दों में लिखे -

3x2=6

- 1) 'बचपन' पाठ से पता करके लिखो की लेखिका को चश्मा क्यों लगाना पड़ा ? चश्मा लगाने पर उनके चचेरे भाई उन्हें क्या कहकर चिढ़ाते थे ?
- 2) केशव और श्याम ने चिड़िया के अंडों की रक्षा की या नादानी ?
- 3) 'माँ मोहन के 'ऐसे - ऐसे' कहने से क्यों घबरा रही थी ?
- 4) नागराजन के अलबम के हिट हो जाने के बाद राजप्पा के मन की क्या दशा हुई ?

प्रश्न 6. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर 30-40 शब्दों में लिखे -

3x2=6

- 1) 'वह चिड़िया जो' कविता के आधार पर बताओ कि चिड़िया को किन-किन चीज़ों से प्यार है ?
- 2) 'सागर ने रास्ता छोड़, परबत ने शीश झुकाया'-साहिर ने ऐसा क्यों कहा है ?
- 3) 'चाँद से थोड़ी गप्पें' कविता में लड़की ने किस दिन गप्पें लगाए होंगे ? कविता के आधार पर बताओ।
- 4) 'साथी हाथ बढ़ाना' गीत में सीने और बाहों को फ़ौलादी क्यों कहा गया है ?

प्रश्न 7. 'बाल रामकथा' भाग से लिए गए निम्नलिखित किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर 30 से 40 शब्दों लिखिए-

4x2=8

- 1) विश्वामित्र कौन थे ?
- 2) रानी कैकेयी ने राजा दशरथ से कौन-कौन से दो वरदान माँगे ?
- 3) महाराजा दशरथ कौन थे ? उनकी रानियों व पुत्रों की जानकारी दें ।
- 4) विवाह से पहले विदेहराज ने महाराज दशरथ से क्या प्रार्थना की ?
- 5) सुंदर वन का नाम ताड़का वन क्यों पड़ा ?

प्रश्न 8. कुसंगति से बचने के लिए अनुज(छोटे भाई) को पत्र लिखिए।

5x1=5

या

अनजाने में हुई गलती के लिए अपने भाई से माफ़ी माँगते हुए पत्र लिखिए।

प्रश्न 9. परीक्षा निकट आने पर छात्र और अध्यापक के बीच संवाद लिखिए।

5x1=5

या

आदमी के दुर्व्यवहार से दुखी दो पेड़ों की बातचीत लिखिए।

प्रश्न 10. नीचे लिखे विषयों में से किसी एक विषय पर 80 से 100 शब्दों का अनुच्छेद लिखिए।

5x1=5

• दूरदर्शन

सहायक बिंदु:-

* आविष्कार, * लाभ-हानि, * दूरदर्शन एक क्रांति, * खबरों का भंडार, * अनेक चैनल।

या

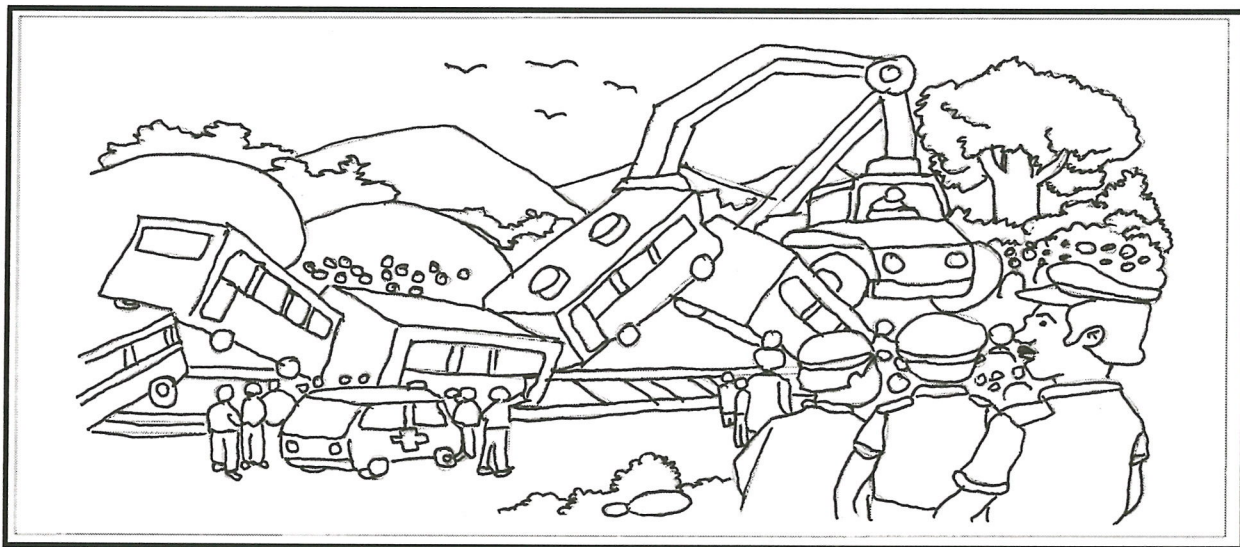
• समाचार-पत्र

सहायक बिंदु:-

* प्रचार-प्रसार, * अनेक अवसर, * समाचार का प्रभाव, * समाचार के लाभ-हानि।

प्रश्न 10. नीचे दिए गए दृश्य के आधार पर चित्र वर्णन 70 से 80 शब्दों में कीजिए-

5x1=5

*****

Jindal Vidya Mandir, JSW Hill Side Township

Term -I Examinations (2024-25)

SET-A

Class: VI/_____

Max Marks:80

Sub: Mathematics

Duration:3Hrs.

General Instructions:

- This question paper consists of 5 pages and X main questions.
- It contains 44 questions.
- It consists of two sections, A and B. Section A is objective type and section B is subjective type.
- All questions are compulsory.

SECTION A

I. Choose the correct option and complete the statements

8x1M =8M

1. The smallest whole number is _____

- a) 0   b) 1   c) 2   d) 3

2. Number of line segments in the figure given below is _____.

- a) 5   b) 10   c) 15   d) 20

3. The number of common prime factors of 75, 60, 105 is

- a) 2   b) 3   c) 4   d) 5

4. The face value of 7 in 370345 is _____.

- a) 70000   b) 7000   c) 700   d) 7

5. Measures of the two angles between hour and minute hands of a clock at 9 O' clock is _____.

- a) 60°   b) 90°   c) 75°   d) 30°

6. Every integer less than 0 has the sign

- a) +   b) -   c) ×   d) ÷

7. The predecessor of 1 lakh is _____

- a) 99000   b) 99999   c) 999999   d) 100001

8. The product of smallest 3-digit number and even prime number is _____.
 a) 200   b) 204   c) 206   d) 202

II. State whether the following statements are 'True' or 'False'.

6x1M =6M

9. The number 58963 rounded off to nearest hundred is 58900. (   )
 10. The L.C.M of 5 and 25 is 5 (   )
 11. Sum of two whole numbers is always less than their product. (   )
 12. 0° is an acute angle. (   )
 13. If a number is divisible both by 2 and 3, then it is divisible by 12. (   )
 14. The sum of all the integers between -5 and -1 is -6 . (   )

III. Fill in the blanks:

6x1M =6M

15. The H.C.F of co-prime numbers is always _____.
 16. The number of right angles in a straight angle is _____.
 17. The largest six-digit telephone number that can be formed by using digits 5, 3, 4, 7, 0, 8 only once is _____.
 18. The successor of (-50) is _____.
 19. The fraction of a full clockwise revolution that the hour hand of a clock completes when moving from 7 o'clock to 10 o'clock is _____.
 20. In Indian System of numeration, the number 6171168 is written, using commas as _____.

IV. Match the following

5x1M =5M

Q.No.	Column A	Column B
21	The difference of two consecutive whole numbers	a)-2
22	All sides are of different length	b) $< 90^\circ$
23	The additive inverse of +2	c)1
24	Acute angle	d)The edge of a post card
25	Line segment	e) Scalene triangle

V. Draw diagram and label suitably in each of the following cases.

5x1M =5M

26. i) $\overline{OP}$ and $\overline{OQ}$ meet at point O.

- ii) A closed curve that is not a polygon.
 iii) Two angles such that they have two points in common.
 iv) An obtuse angled isosceles triangle.
 v) A rectangle by joining exactly four of the vertices of the octagon.

VI. Case Study:

27. Read the paragraph and answer the following questions. 4x1M =4M

In the IPL World Cup 2024, a total of 8 teams participated. Each team played 14 matches during the league stage. For each match won, a team earned 2 points and for each match lost, they earned 0 points. The total number of matches played in the league stage was 56.

i) How many matches did each team play against every other team during the league stage?

- A) 7   B) 2   C) 4   D) 14

ii) If a team A won 10 out of its 14 matches, how many points did the team earn in the league stage?

- A) 20   B) 15   C) 25   D) 30

iii) If Team B won 8 matches and lost 6 matches, how many points did Team B accumulate in total?

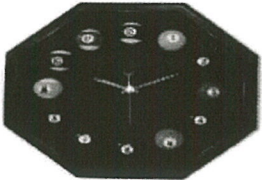
- A) 6   B) 12   C) 16   D) 18

iv) What is the total number of matches that were played among all the teams during the league stage?

- A) 56   B) 14   C) 28   D) 32

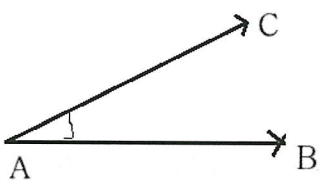
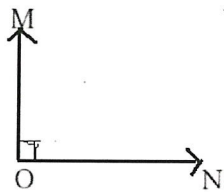
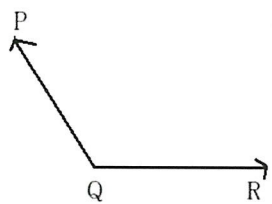
VII. A) Comple the table given below:

3x1M =3M

Q. No.	Polygonal shapes	Name of the polygon	No. of sides
28			
29			
30			

B). Measure angle in each figure given below and name the angle.

3x1M =3M

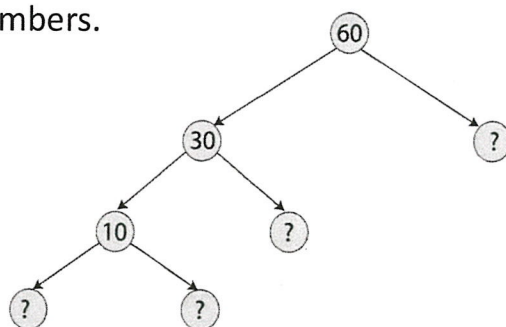
Sub Question	Angle	Measure of Angle	Type of Angle
i)			
ii)			
iii)			

Section -B

VIII. Do as directed:

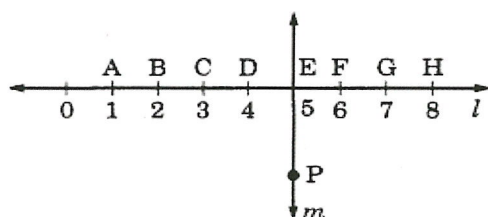
5x2M =10M

31. Write the missing numbers.

32. Shekhar is a famous cricket player. He has so far scored 6980 runs in test matches. He wishes to complete 10,000 runs. How many more runs does he need?

33. Study the diagram given below. The line l is perpendicular to line m .

(a) Is $CE = EG$?

(b) Does PE bisect CG? Give reason.

34. Using the number line represent the integer in ascending order.

3, 6, -3, 0, -8, 1, -4, 5

35. What part of a revolution have you turned through if you stand facing
(a) east and turn clockwise to face north?
(b) south and turn clockwise to face east?

IX. Solve the following:

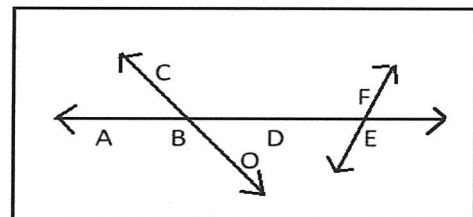
6x3M =18M

36. Three boys step off together from the same spot. Their steps measure 63 cm, 70 cm and 77 cm respectively. What is the minimum distance each should cover so that all can cover the distance in complete steps?
37. If you're on a diet and have a breakfast consisting of 150 calories, a Lunch consisting of 350 calories, and a dinner consisting of 1000 calories, then find the sum of the calories consumed that day. Write any two importance of eating balance diet.
38. Simplify the following:
a) $(-3) + (-100) + 83$ b) $37 + (-2) + (-65) + (-8)$.
39. Give reasons for "A square can be thought as a special rectangle and special rhombus".
Or
"How are a square and a rectangle similar? How are they different?"
40. Simplify $(-8) - (-10)$ using the number line.
41. A person had ₹ 10,00,000 with him. He purchased a color T.V. for ₹ 16,580, a motor cycle for ₹ 45,890 and a flat for ₹ 8,70,000. How much money was left with him?

X. Solve the following:

3x4M =12M

42. Mr. Patil has three classes with 28, 42, and 56 students, respectively. He wants to divide each class into groups, such that every group has the same number of students and no students are left out. What is the maximum number of students Mr. Patil can put into each group? What was the value thought by Mr. Patil?
43. Use the adjoining figure to name
a) Line containing point E.
b) Line passing through A.
c) Line on which O lies.
d) Two pairs of intersecting lines.
44. i) JVM HST school newspaper Imprint is published every month. One copy has 25 Pages. Every month 1550 copies are printed. How many pages are all printed every month? Also find the number of pages printed every year.
ii) Is reading a newspaper a good habit Justify your answer.

DL *Dr. on*
Sulata